

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Dissertatio moralis de religione hominis secundum legem
naturae**

**Wernher, Johann Balthasar von
Götz, Johann Heinrich**

Lipsiae, 1698

§. XIIX

urn:nbn:de:bsz:31-102660

evidenter ab omnibus gentibus cognoscuntur, attendendum sit; inde non malè fecit *Pufendorfius*, quòd Religionis Nat. effectum intra hujus vitæ sphaeram conclusit; & sic videntur quodammodo conciliari posse, quæ ipse habet *d. Off. Hom. & Civ. L. I. C. IV. §. præcipuè §. cum iis*, quæ hæc de re passim Theologi.

§. XIII.

Neque etiam dici potest, quicquam Religione Naturali præcipi, quod Theologiæ revelatæ repugnet. Nec enim est nisi una Veritas; Ultraque Theologia à Veritatis fonte DEO, qui ob summam sapientiam & veritatem de eodem objecto contraria pronunciarè non potest. Quamvis illud fatendum sit, hominem, utut Religione Naturali imbutum, tamen objecta Theologiæ revelatæ propria non assequi, quæ tamen propterea haud negat, sed eorum potiùs veritatem doceri plenius vehementer cupit. Vid. *Grauer. d. Univ. Verit. & Mus. Introd. P. II. c. II. §. 6. & cap. V. §. 12. B. Baj. Theol. Posit. Proleg. cap. I. §. 9. lit. c.*

§. XIX.

Religionis autem magna vis in mentes humanas est. Hoc vinculo eæ colligantur, huic tanquam basi & firmissimo fundamento innititur socialitatis salus. *Omnia prospera eveniunt colentibus Deos, adversa spernentibus*, *Livii*, lactei scriptoris verba sunt; *5. 51. 7. Religio & timor DEI solus est, qui custodit hominum inter se societatem*, inquit *Lactant. de Ira lib. I. c. 12.* Et *Plin L. 14. Histor. Nat. cap. 19. 1. Religione vitam constare ait. Cic. in Verr. cap. 59. 2. Omnes, inquit, religione moventur, & Deos Patrios, quos à Majoribus acceperunt, colendos sibi diligenter & retinendos arbitrantur.* Cumulari hic multa Sapientum dicta possent; sed quid iis opus? Si dubitas, fidem habere verbis; Percurre quæso hoc universum, aut, si mavis, historiarum annales excute; an unquam aut usquam stetit Respubl. sine aliquâ Religionis specie? Sed enim, ut eò clariùs appareat, quàm insignia ex religione commoda ad societatem humanam perveniant, age, consideremus cum *Pufendorffio d. Off. Hom. & C. L. I. c. IV. §. ult.* hominem quoad duplicem statum, naturalem & civilem. In naturali statu dicuntur vivere, qui ad se invicem spectati nec imperantes, nec parentes sunt, neque proinde ipsi in alicujus imperium